

El teu compromís
millora el món

Guia didàctica per adults

Campanya Institucional
2018-2019

 Caritas

Presentació

Viure de forma compromesa en clau evangèlica és una manera de ser i estar al món tenint com a referent Jesús de Natzaret; és posar al centre de la vida la mateixa causa que va moure Jesús a donar la seva vida fins a la creu: l'amor per tots els éssers humans, l'amor pels més pobres i fràgils de tot temps i lloc.

Viure compromès amb els valors de **justícia, equitat, llibertat, bé comú, solidaritat, pau, dignitat, humanitat, perdó**, és anar a la contra del moviment que impera. Avui, viure la vida des de l'opció preferent per estimar els més pobres i vulnerables de la nostra societat, l'opció per escollir la senzillesa de l'austeritat davant la brillantor de la riquesa que enlluerna i ens fa moure el desig vers tenir més per a tenir un lloc millor al banquet de la vida, no és el més habitual ni el més desitjable. És una opció lúcida i madura que es realitza des d'una experiència personal i vital d'Amor.

Objectius

- ▶ Obrir la mirada de l'enteniment i el nostre cor per a deixar-nos transformar per la realitat que ens interpel·la.
- ▶ Proposar camins per adaptar el nostre estil de vida, la nostra manera d'actuar, al que aquesta realitat ens demana.
- ▶ Fer de la nostra acció, compromís; del nostre compromís, actitud; de la nostra actitud, vida; de la nostra vida, transformació que millori el món.
- ▶ Prendre consciència que no estem sols en això. Ens guia l'Esperit que es manifesta en cada un de nosaltres i en comunitat, ens impulsa i dona alè per viure la missió a l'estil de Jesús i els seus deixebles.

Guia per a l'animador

Aquest material de treball és complementari a la *Fonamentació* de la campanya. En suggerim una lectura personal prèvia per part dels qui dinamitzaran els grups per a sintonitzar amb la temàtica proposada. Seria bo que totes les persones que aprofundiran sobre aquest tema també poguessin dedicar un temps a la seva lectura i reflexió.

Pistes de treball

Per contestar els objectius que planteja aquesta guia, convidem a recórrer un camí que no ens deixarà indiferents. Com ho fem, fins on estem disposats a arribar, depèn de nosaltres. No existeixen límits ni condicions, només la llibertat de cada persona per veure i escoltar i el desig de voler submergir-se en el mar de les possibilitats que ens ofereix la realitat del món i les nostres pròpies.

Índex d'activitats

Obre la porta

De què tens por?

Deixa't tocar

Surt a l'encontre

Camina en comunitat

Activitat 1

Obre la porta

Objectiu: Obrir-nos a la novetat de Déu en nosaltres i en el món

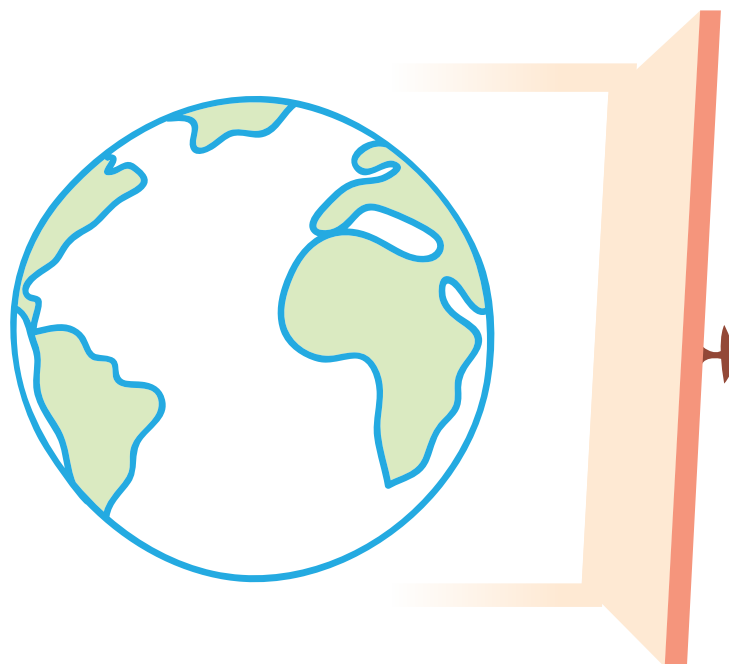
Mira, soc a la porta i truco. Si algú escolta la meva veu i obre la porta, entraré a casa seva i soparé amb ell, i ell amb mi (Ap 3, 20).

Què significa obrir una porta?

El primer que passa quan obrim una porta és que entra alguna cosa de fora: aire, pols, llum, olor, so. Es produeix un corrent invisible en el que sembla que entra alguna cosa més a l'espai interior on som del que surt cap enfora.

Quan obrim una porta, a més, gairebé sempre és amb alguna intenció: obrim per anar a algun lloc o per a rebre algú que truca a la nostra porta, o perquè alguna cosa de fora crida la nostra atenció i traiem el cap per veure què està passant. No acostumem a obrir una porta perquè sí.

Podem obrir la porta de la nostra habitació o de casa nostra, del lloc de treball, d'un comerç, un banc, un centre de salut... Hi ha infinitat de portes que podem obrir i tancar de forma mecànica, i sempre es produeix aquest corrent d'entrar i sortir.

Dinàmica

Reunits en grup, dedicarem un temps de treball personal i en grup per fer alguns exercicis i contestar algunes preguntes per després compartir-les en grup. Es convida a escriure les respostes ja que facilita el treball de reflexió i ajuda a ser més concrets i realistes.

1) Quan obrim una porta, ens exposem a l'exterior, al que és desconegut, a la incertesa, a la novetat. En obrir-la, veiem, olorem, sentim el que hi ha fora que interactua amb nosaltres, i el que hi ha fora també ens veu, ens olora, ens sent

Exercici 1

Per parelles, seiem un davant de l'altre, i tanquem els ulls. El dinamitzador ens convida a respirar fons, a relaxar-nos, i a continuació a obrir els ulls i mirar la persona que tenim davant. Mirar-la, observar-la, escoltar el que ens diu a través de la seva mirada, el seu cos, sense jutjar ni valorar, només mirant i deixant-te mirar.

Seria bo estar almenys 5 minuts en silenci, en aquesta situació.

Exercici 2

A continuació, i mantenint la mateixa posició, les mateixes parelles s'agafen de les mans, i s'intercanvien 3 paraules cadascú que expressin el que veuen en l'altra persona.

I després 3 paraules que expressin com ens hem sentit en ser observats.

En acabar, ens donem les gràcies i ens fem una abraçada de pau.

2) Quan obro la porta, què entra i surt avui de la meva vida?

Identifica actituds, emocions, sentiments, prejudicis, temors, olors, sons..., tot el que entri i surti en la meva relació:

- ▶ Amb Déu
- ▶ Amb els altres
- ▶ Amb les persones pobres i excloses properes a la meva realitat quotidiana (de la meva feina/voluntariat, del barri, d'altres llocs del món...).

Dediquem un temps de treball personal per a meditar i escriure la nostra resposta, i després es comparteix en grup.

3) Quines implicacions crec que té avui, en aquest moment de la meva vida, obrir portes?

Llegeix el text següent de la *Fonamentació*:

“La transformació de la realitat passa inevitablement per deixar que la realitat de l'altre i dels altres irrompi en la nostra vida, en la vida de cada persona, de cada grup, en cada Càritas diocesana o parroquial, en cada grup o comunitat. Es tracta de deixar que la seva realitat ens parli, que ens miri cara a cara, de front, i ens susciti murmurs de novetat, de sorpresa i admiració, perquè la realitat de cada persona és sagrada i transformadora en si mateixa. Aquesta realitat personal i única ens ha d'interpel·lar i qüestionar allò que fem i som. Només aleshores, en la mesura que ens deixem tocar per ella serà possible la transformació, primer la nostra i després la transformació social que perseguim des del nostre model d'acció caritativa i social”.

- ▶ Què et mou avui a obrir portes;
- ▶ Quins murmurs de novetat arriben avui a la teva porta en l'àmbit personal, comunitari i social;
- ▶ En obrir la porta del *teu món*, què veus d'altres mons? Et diuen alguna cosa de tu? A la teva comunitat?

Per pregar i demanar la gràcia

Text: Evangeli de Marc 10, 46-52.

"Arribaren a Jericó. Quan Jesús en sortí amb els deixebles i molta gent, el fill de Timeu, Bartimeu, cec i captaire, s'estava assegut a la vora del camí. Va sentir dir que passava Jesús de Natzaret i començà a cridar:

– **Fill de David, Jesús, tingues pietat de mi!**

Tothom el renyava perquè callés, però ell cridava encara més fort:

– **Fill de David, tingues pietat de mi!**

Jesús s'aturà i digué:

– **Crideu-lo.**

Els van cridar el cec dient-li:

– **Coratge! Aixeca't, que et crida.**

Ell llançà el mantell, es posà dret d'una revolada i se'n va anar cap a Jesús. Jesús li preguntà:

– **Què vols que faci per tu?**

El cec respongué:

– **Rabuni, fes que hi vegi.**

Jesús li digué:

– **Vés, la teva fe t'ha salvat.**

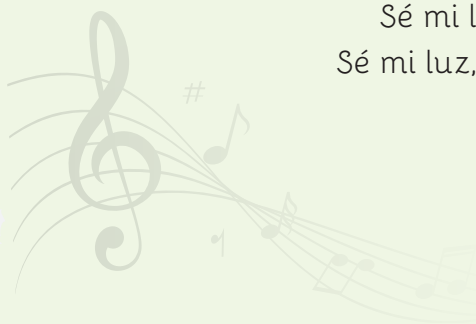
A l'instant hi veié i el seguia camí enllà".

Si volem obrir portes, si cerquem quelcom nou i diferent que doni sentit a les nostres vides, si volem veure-hi amb els ulls nous de Bartimeu, demanem al Senyor fe i confiança per veure la realitat del nostre món i de nosaltres mateixos amb honestat, amb valentia i amb els cinc sentits.

Cançó Sé mi luz. Ain Karem

Sé mi luz, enciende mi noche (bis)
Sé mi luz, enciende mi noche, mi noche,
Sé mi luz.

Activitat 2

De què tens por?

Objectiu: Prendre consciència de les nostres resistències i temors per a contestar de manera compromesa a la realitat que ens interpel·la.

Com pot néixer un home que ja és vell? És que pot entrar altra vegada a les entranyes de la mare i tornar a néixer? Jesús respongué: En veritat, en veritat t'ho dic: ningú no pot entrar al Regne de Déu si no neix de l'aigua i de l'Esperit (Jn 3, 4-6).

Hem obert la porta i hem deixat que el corrent d'altres realitats entri i surti. Hem obert la porta, hem tret el cap a la realitat dels altres, i potser l'hem vista ja i fins i tot sentida. Però també hem deixat que entrin aromes d'una realitat que moltes vegades ens incomoda, trenca els nostres esquemes, la nostra manera de pensar i fer, ens descol·loca i ens fa perdre l'equilibri.

No vull que em canviï la vida, vull que tot continuï igual; vull comprometre'm però vull seguir amb les meves coses, la meva gent, la meva vida, el meu món..., vull continuar fent el mateix de sempre!

Des del punt de vista psicològic, la por és una emoció universal, inevitable i necessària que ens permet estar alerta davant de possibles perills o amenaces. Però a vegades aquesta emoció natural es gira en contra nostra i de la nostra relació amb els altres i amb el món quan el temor o la por se sosté en quelcom imaginari, en els prejudicis o simplement en el desconeixement de la realitat.

Dinàmica

1) Temors i esperances

Cada membre del grup escriu en un full amb un bolígraf les seves inquietuds, temors i esperances sobre alguna situació que ha viscut, viu o està vivint. Un cop finalitzat, l'animador donarà la paraula a les persones que desitgin participar i aniran compartint el que han escrit.

L'animador anotarà en una pissarra les diverses opinions/situacions perquè en finalitzar el torn de paraules pugui assenyalar les més freqüents i el grup pugui debatre-hi.

Aquesta mateixa dinàmica es realitzarà respecte d'algun tema concret que està vivint el grup o respecte d'una realitat d'exclusió que s'està vivint més de prop al barri, parròquia, comunitat.

Els dos nivells són interessants per a treballar, ja que per a créixer en l'acceptació dels altres i en l'acompanyament, és important descobrir que les nostres pors són moltes vegades comunes i compartides amb els altres.

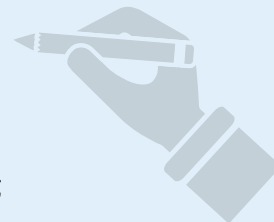
2) De murs i fronteres

Hi ha moltes realitats de pobresa i exclusió que conviuen molt a prop de nosaltres. Al nostre edifici o veïnat, a la porta del supermercat, a la porta de la parròquia, al banc de la cantonada... No cal anar gaire lluny, però també cal anar i viatjar més enllà de les nostres fronteres personals i territorials.

Reflexiona, escriu i comparteix

Quines són les meves fronteres i quins són els meus murs:

- ▶ Amb les persones amb les qui em relaciono en el dia a dia;
- ▶ En relació amb les persones pobres, amb les persones que pateixen o viuen situacions molt allunyades a la meva vida, amb persones que em resulten "amenaçants" per alguna raó;
- ▶ Què creus que cal per a superar pors i murs; com et poden ajudar a tu i com pots ajudar els altres.

Cinefòrum

Sugerim veure alguna pel·lícula o documental que posi de manifest les fronteres que dia rere dia ens construïm per a no veure la realitat que ens envolta.

Documentals: "Walls" i "District Zero", de Pablo Irapuru, Arena Comunicació.

Carpeta "Compartint el viatge"

Es pot utilitzar el material d'aquesta campanya per a conèixer de més a prop testimonis reals de persones que viuen prop de nosaltres situacions d'exclusió per raons de mobilitat forçosa, persones migrants i sol·licitants de refugi i asil i que han emprès viatges molt arriscats cercant pau i l'oportunitat d'una nova llar.

COMPARTINT
EL VIATGE

Per a pregar i demanar la gràcia

Text: Evangeli de Mateu 14, 24-33.

"Mentrestant, la barca ja s'havia allunyat un bon tros de terra, i les ones la sacsejaven, perquè el vent era contrari. A la matinada, Jesús va anar cap a ells caminant sobre l'aigua. Quan els deixebles el veieren caminant sobre l'aigua, es van esglaiar i es digueren:

– És un fantasma!

I es posaren a cridar de por.

Però de seguida Jesús els digué:

– - Coratge! Soc jo. No tingueu por.

Pere li contestà:

– Senyor, si ets tu, mana'm que vingui caminant sobre l'aigua.

Jesús li digué:

– Vine.

Pere baixà de la barca, es posà a caminar sobre l'aigua i anà cap a Jesús. Però en veure que el vent era fort, es va espantar. Llavors començà d'enfonsar-se i cridà:

– Senyor, salva'm!

A l'instant, Jesús estengué la mà i va agafar-lo tot dient-li:

– Home de poca fe! Per què has dubtat?

Llavors pujaren a la barca, i el vent va parar. Els qui eren a la barca es prosternaren davant d'ell i exclamaren:

– Realment ets Fill de Déu!".

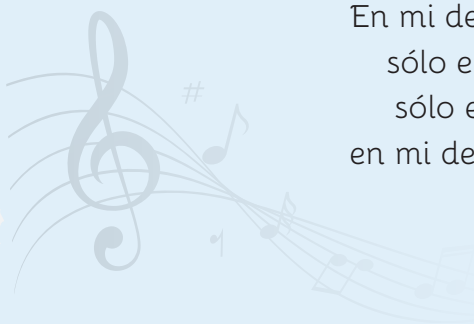

Senyor, salva'ns de les nostres pors i resistències. Fes-nos audaços i valents, augmenta la nostra fe i ensenya'ns a demanar i a confiar en el Pare com ho vas fer tu.

Cançó

En mi debilidad. Brotes de Olivo

En mi debilidad, me haces fuerte (bis)
sólo en tu amor me haces fuerte
sólo en tu vida me haces fuerte
en mi debilidad te haces fuerte en mí.

Activitat 3

Deixa't tocar

Objectiu: Descobrir que la transformació personal i grupal requereix d'unes bones pràctiques que possibilitin millorar la nostra proximitat a la realitat dels altres

Samuel se'n tornà al seu lloc a dormir. El Senyor va entrar, se li acostà i el cridà com les altres vegades: "Samuel, Samuel!" Ell va respondre: Parla, que el teu servent escolta (1 Sa 3, 10).

Quan parlem de deixar-se tocar per la realitat volem expressar la intenció de sortir de l'espai de confort, d'allò ja conegut; es tracta de sortir de la ignorància o desco-neixement, de la indiferència o simplement de sentir-se allunyat d'alguna cosa per a despertar i fer-se sensible a allò que els passa als altres. Deixar-se tocar suposa sempre un risc i per això requereix que posem en joc la nostra capacitat de confiar en els altres. Deixem enrere temors, murs i fronteres i mirem endavant per a continuar l'aventura.

Dinàmica

1) Jocs per a distendrir, trencar el gel i confiar en els altres membres del grup

Exercici 1. "Trens cecs"

En un espai ampli, en una sala gran o a l'aire lliure. Es fan trens amb 4-5 participants. Només l'última persona de cada tren té els ulls oberts, mentre les altres persones els mantenen tancats o tapats amb un mocador.

Per fer que el tren es posi en marxa, l'última persona que porta els ulls oberts, dirigeix el moviment fent un cop amb la mà a la persona que té davant, la qual passa la consigna tal com l'ha rebuda a la persona que té davant i així fins arribar a la primera persona del tren cec.

Consignes:

- ▶ Cop al centre de l'espatlla: caminar recte cap endavant;
- ▶ Cop sobre l'espatlla dreta: gir d'un quart a la dreta;
- ▶ Cop sobre l'espatlla esquerra: gir d'un quart a l'esquerra;
- ▶ Cop suau sobre el cap: caminar recte cap enrere;
- ▶ Encaixada sobre la part alta d'ambdós braços: aturar la marxa.

El recorregut dels trens es pot fer amb obstacles (coixins, cadires) per a posar en joc la destresa dels trens.

Exercici 2. "Seguir el senyal"

Tot el grup es tapa els ulls i el dinamitzador, desplaçant-se pel lloc, indica que segueixin la seva veu o un so que realitzi (vent, ocell, ovella o un altre). També pot apropar-se a algú i dir-li a cau d'orella que faci un determinat soroll i els altres el segueixin, canviant de persona i so successivament o indicant a més d'una persona per a fer sons.

Si el grup de participants és més nombrós es poden fer subgrups i seguir el senyal per equips. Es posa una tela o manta per sobre dels caps de les persones de cada equip per a impedir-los que hi vegin, i el dinamitzador es desplaça emetent un so o una veu des de diversos llocs que els grups han de seguir. També pot quedar-se quiet en un lloc donant una sèrie d'instruccions que han de complir per arribar a una meta, complir un objectiu o realitzar alguna acció.

Al final d'aquests exercicis, es poden intercanviar impressions, el que han sentit les persones participants.

2) Llegir els següents fragments de la Fonamentació de l'apartat "La importància d'escoltar per a respondre"

"Estar atents a la realitat, conèixer-la i entendre-la requereix de nosaltres la disposició d'**escoltar**, i és una cosa que avui dia ens costa molt."

"Quina capacitat tenim d'escoltar i que ens escoltin? La capacitat de generar soroll que hem assolit els éssers humans d'aquest segle és probablement la més alta de la història"

- ▶ Quina experiència tinc de l'escolta als altres? Des d'on escolto, quin lloc ocupo en la comunicació?
- ▶ Em sento escoltat/da? Què escolten els altres de mi? I jo d'ells?

"El compromís amb el món, amb la creació, amb la humanitat, passa per viure les opcions personals i comunitàries des del discerniment".

"Discernir és cercar, observar, conèixer, escoltar, decidir, ordenar la vida, cercar l'equilibri i la coherència entre el que soc, entre el que dic i el que faig".

- ▶ El discerniment és alguna cosa nova per a tu? El tens incorporat en algun aspecte de la teva vida, en algun moment concret?
- ▶ Hi ha alguna cosa que necessitis discernir d'una forma especial en aquest moment de la teva vida?
- ▶ Què et susciten personalment coses que estan passant avui al món: la violència entre les persones, l'arribada de migrants a la teva parròquia o barri, les situacions de climatologia extrema i els seus efectes en el camp i en les ciutats, la falta d'ocupació per als joves...?
- ▶ Quin paper concret tens tu i el teu grup en tot això?

3) El papa Francesc, a la seva recent Exhortació apostòlica *Gaudete et exsultate*, ens crida a ser sants i santes, a viure al servei dels pobres, dels malalts, dels tristos i abandonats

“El que interessa és que cada creient discerneixi el seu propi camí i tregui a la llum el millor de si mateix, allò tan personal que Déu ha posat en ell (Cf. I Co 12, 7), i no que es desgasti intentant imitar alguna cosa que no ha estat pensada per a ell”.

- ▶ Què et diuen aquestes paraules?
- ▶ Què és el millor que tens per donar als altres, per fer del món un lloc més just i habitable per a tothom?

Per a pregar i demanar la gràcia

Text: Evangeli de Lluc 16, 19-31.

“Hi havia un home ric que portava vestits de porpra i de lli i celebrava cada dia festes esplèndides. Un pobre que es deia Llàtzer s’estava ajagut vora el seu portal amb tot el cos nafrat, desitjant de satisfer la fam amb les engrunes que queien de la taula del ric; fins i tot venien els gossos a llepar-li les nafrés. El pobre va morir, i els àngels el portaren al si d’Abraham. El ric també morí i el van sepultar. Arribat al reialme de la mort, enmig de turments, alçà els ulls i veié de lluny Abraham, amb Llàtzer al seu costat. Llavors va exclamar:

– Abraham, pare meu, tingues pietat de mi i envia Llàtzer que mulli amb aigua la punta del seu dit i em refresqui la llengua, perquè sofreixo terriblement enmig d’aquestes flames.

Abraham li respongué:

– Fill, recorda’t que en vida et van tocar béns de tota mena, mentre que Llàtzer només va rebre mals. Ara, doncs, ell troba aquí consol i tu, en canvi, sofriements. A més, entre nosaltres i vosaltres hi ha oberta una fossa tan immensa, que ningú, per més que vulgui, no pot travessar d’aquí on som cap a vosaltres, ni d’on sou vosaltres cap aquí.

El ric va insistir:

– Llavors, pare, t’ho prego: envia’l a casa del meu pare, on tinc encara cinc germans. Que Llàtzer els adverteixi, perquè no acabin també ells en aquest lloc de turments.

Abraham li respongué:

– Ja tenen Moisès i els Profetes: que els escoltin.

El ric insistí encara:

– No, pare meu Abraham, no els escoltaran. Però si un mort va a trobar-los, sí que es convertiran.

Abraham li digué:

– Si no escolten Moisès i els Profetes, tampoc no els convencerà cap mort que ressusciti”.

La paràbola del jove Llätzer ens convida a deixar-nos tocar per la realitat del qui necessita, del qui sofreix, del qui ens desagrada, del qui és pobre o diferent a nosaltres; del qui viu amb els seus drets arrabassats; perquè cada persona és un do, ja sigui veí, company de feina, família o qualsevol persona de la qual no coneixem ni el seu nom ni la seva història i no forma part de la nostra vida quotidiana.

Demanem a Déu Trinitat la gràcia d'obrir la porta del nostre cor perquè entri la compassió en nosaltres i siguem capaços de mirar, escoltar i parlar als altres amb amor i tendresa.

Cançó

Sólo el amor. Silvio Rodríguez.

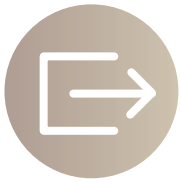
Debes amar la arcilla que va en tus manos
Debes amar su arena hasta la locura
Y si no, no la emprendas que será en vano
Sólo el amor alumbra lo que perdura
Sólo el amor convierte en milagro el barro
Sólo el amor alumbra lo que perdura
Sólo el amor convierte en milagro el barro.
Debes amar el tiempo de los intentos

Debes amar la hora que nunca brilla
Y si no, no pretendas tocar los yertos
Sólo el amor engendra la maravilla
Sólo el amor consigue encender lo muerto
Sólo el amor engendra la maravilla
Sólo el amor consigue encender lo muerto.
Debes amar la arcilla que va en tus manos
Debes amar su arena hasta la locura

Y si no, no la emprendas que será en vano
Sólo el amor alumbra lo que perdura
Sólo el amor convierte en milagro el barro
Sólo el amor alumbra lo que perdura
Sólo el amor convierte en milagro el barro.
Debes amar el tiempo de los intentos
Debes amar la hora que nunca brilla

Y si no, no pretendas tocar los yertos
Sólo el amor engendra la maravilla
Sólo el amor consigue encender lo muerto
Sólo el amor engendra la maravilla
Sólo el amor consigue encender lo muerto.

Surt a l'encontre

Objectiu: Posar en joc el cor per a mobilitzar l'amor que existeix en cada persona

*"Només podem estimar el que coneixem, i conèixer el que estimem".
Només ens movem, reaccionem, quan ens toca la vida d'altres
persones, quan ens embrutem amb la seva realitat, quan ens
asseiem a la mateixa cadira i sentim i veiem el món des del lloc
en el que estan els altres* (Fonamentació de la campanya).

Llegeix els següents testimonis presos de la carpeta "Compartint el viatge" (Cáritas Española).

"Em dic Al Hadji Traore, soc de Mali. Vaig sortir d'allí amb 15 anys. Els meus pares van morir quan jo era petit, així que em va criar la meua tieta. Ella m'enviava a estudiar àrab a l'Escola Alcorànica i no m'agradava massa, de manera que em passava el dia al carrer. Un dia vaig pensar: *no puc continuar així, mai no tindrè un futur*, he de canviar les coses. Aleshores vaig conèixer un noi més gran que jo que em parlava d'anar a Europa. Ell se'n va anar primer a Mauritània i jo hi vaig anar després. Quan vaig arribar-hi no sabia on anar, no coneixia la llengua. (...) Vaig estar deu mesos a Mauritània, on vaig conèixer companys de Mali que també em van proposar anar a Europa. *Jo aleshores era com una bossa de plàstic, que tu la lences i el vent se l'emporta on vol.*

No tenia por de res. Vam anar al port i vam estar-hi amagats tot el dia sense menjar. A la matinada vam sortir amb una barca cap al mar, on ens esperava una altra barca més gran. Crèiem que viatjaríem en un vaixell gran, però ens havien enganxat. Calia pujar-hi sense protestar perquè allí on érem ells preferien llençar-te al mar que aguantar queixes. No passa res, ningú no els dirà res.

Va pujar-hi molta gent. Alguns tenien menjar, jo no tenia res. Vam estar quatre dies al mar. Es va trencar el motor i ens vam quedar a la deriva. Alguns van pensar que moriríem. El quart dia ens va recollir una patrulla de la Creu Roja i ens portaren a les Canàries".

“De la meua visita a Río Morona (Alt Amazonas, Perú) després dels vessaments, t’he d’explicar que va ser una trobada bona amb la gent i els líders, però ja ho saps, sempre torno amb un càrrec de consciència de no poder ajudar-los més de pressa. Cada vegada és més seriós el problema de l’aigua, a les creixents torna a sortir el petroli dels llocs on està amagat, que són llocs de Cas-hacaño on no hi han entrat a netejar, o a les trencades on ningú de l’empresa hi ha fet cap inspecció i el més recent és que en enfonsar-se la terra de les riberes del Morona, surten els blocs de petroli enterrats en les creixents. Cada vegada estic més preocupada. Acabo de parlar amb en Juan Curinuqui, que és Facilitador de la Pastoral de la Terra a la boca del Nucuray, i m’explica que hi ha un nou vessament a la comunitat de Santa Isabel, encara que per a Petroperú és Naranja. Ahir mateix se’n van adonar, són 4 quilòmetres que ja té avançat el petroli per la rasa on s’ubiquen”.

“La Shwe Tha Zin va ser reclutada per a recol·lectar cautxú en una plantació de Tailàndia. Després d’un mes, quan va reclamar el seu salari, l’únic que va rebre va ser que l’apuntessin amb una pistola. Dies després va escoltar a la ràdio l’anunci d’una línia telefònica d’ajuda contra el tràfic. Va trucar-hi i la policia tailandesa la va poder rescatar amb l’ajuda de les organitzacions”.

Dinàmica

Aquests testimonis són una petita mostra de tantes realitats diverses on s’estan vulnerant drets humans, situacions doloroses i injustes que viuen centenars de milers de persones a qualsevol racó del món. Fins que no prenem contacte amb elles, no estem en disposició de descobrir el que realment signifiquen. Som capaços de veure-les de lluny, a través d’una pantalla, d’un diari o d’escoltar-les com a notícies d’última hora a la ràdio. Però mentre no ens donem la possibilitat d’entrar en contacte amb elles d’una forma més propera, no serem capaços de posar en joc la nostra sensibilitat, el nostre cor i la nostra capacitat de ser i promoure la justícia per a tothom.

El papa Francesc no cessa en la seva crida i invitació a ser encontre per a d’altres, a difondre i a construir una cultura de l’encontre, de descobriment els uns dels altres. Vivim en una societat on la diversitat ha de considerar-se com una riquesa i una

oportunitat, i no com un obstacle que ens limita i encasella entossudida en alçar murs i fronteres. Sortir a l'encontre ens porta a viure des de la llibertat i no des de l'amenaça; ens convida a entendre i acceptar, a integrar i incloure l'altre en processos, vides, països, realitats diverses.

Sortir a l'encontre suposa entrar en una **dinàmica del cor**:

Descalça't perquè la terra que trepitges és sagrada.

Quan escoltem i sortim a l'encontre dels altres, emergeix una presència i una veu que és la de Déu. Llavors podem arribar a viure una experiència de sagrament de Déu en el món.

1) Torna a llegir cada una d'aquestes experiències i intenta imaginar la situació. Pren-te un temps de silenci, només tu i la història única i personal de cada persona que avui ve a explicar-te uns retalls de la seva vida

Algunes preguntes per a reflexionar i escriure:

- ▶ Subratlla a cada un dels textos quelcom que t'hagi cridat l'atenció de manera especial i explica per què.
- ▶ Tens alguna cosa en comú amb alguna d'aquestes persones? Alguna experiència o sentiment similar respecte d'altres coses que tu hagis viscut al llarg de la teva vida?
- ▶ Ha sortit alguna vegada algú al teu encontre de manera que t'hagis sentit salvat, salvada?
- ▶ "Jo només et coneixia d'oïda, però ara t'he vist amb els meus ulls" (Job 42, 5): què significa aquesta frase per a tu? Et diu alguna cosa avui?

2) Comparteix per parelles la reflexió que has realitzat. Abans de parlar o escoltar, mira en silenci la persona que tens davant i sent que la seva vida és sagrada, igual que la teva.

3) Torneu-vos a reunir ara en grups de quatre. De cada parella, una persona presentarà alguna de les idees o el que li ha cridat més l'atenció del que ha compartit la seva parella al grup de quatre.

Per a pregar i demanar la gràcia

Text: Evangeli de Lluc 19, 1-10.

“Jesús va entrar a Jericó i travessava la ciutat. Hi havia un home que es deia Zaqueu. Era cap de publicans, i era ric. Zaqueu buscava de veure qui era Jesús, però no podia a causa de la gent, perquè era petit d'estatura. Llavors s'avançà corrent i es va enfil·lar dalt d'un sicòmor per poder veure Jesús, que havia de passar per allí. Quan Jesús va arribar en aquell indret, alçà els ulls i li digué:

– Zaqueu, baixa de pressa, que avui m'haig d'hostatjar a casa teva.

Ell baixà de seguida i el va acollir amb alegria. Tots els qui ho van veure murmuraven i deien:

– Ha anat a allotjar-se a casa d'un pecador.

Però Zaqueu, dret davant el Senyor, li digué:

– Senyor, dono als pobres la meitat dels meus béns, i als qui he exigit més diners del compte, els en restitueixo quatre vegades més.

Jesús li digué:

– Avui ha entrat la salvació en aquesta casa; perquè també aquest home és fill d'Abraham. El Fill de l'home ha vingut a buscar i salvar allò que s'havia perdut”.

Zaqueu sent curiositat per les enraonies, pel que es diu de Jesús i sense poder veure'l ni escoltar-lo per la multitud, s'enfla a un sicòmor; des d'allí, espera tenir una altra perspectiva, altres dades de la realitat. Espera veure aquest Jesús del qui tothom parla i el que representa.

Però la seva sorpresa és majúscula quan és “aquesta realitat” la que se li apropa, la que surt al seu encontre. És el mateix Jesús qui se li apropa, qui el crida pel seu nom i li demana allotjament a casa seva. Zaqueu no s'ho pensa dues vegades: deixa que Jesús entri a la seva vida, a la seva realitat tan jutjada i criticada pels seus contemporanis.

Demanem la gràcia per a deixar-nos trobar per Jesús, per a saber estar atents als diversos llocs de trobada amb Déu en les realitats més pobres i vulnerables que tenim a prop, en els nostres pobles i ciutats.

Nosaltres estem cridats a dir “deixa que l'altre entri a la teva vida, mira al teu voltant i veu qui hi ha a la teva parròquia, a la teva feina, als teus espais propers cada dia”.

Cançó

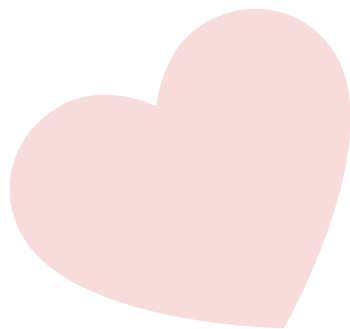
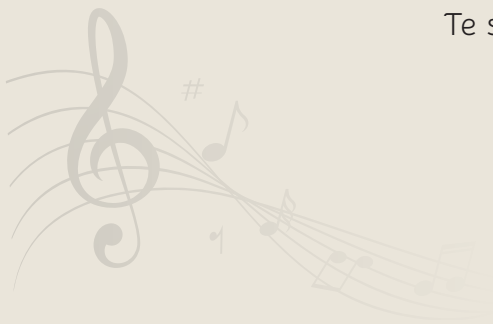
Te seguiré. Alejandro Labajos, sj. CD: A tu modo.

Te Seguiré a donde me lleves,
sin adelantarme sin forzar el paso,
sabiamente ignorante,
iré, donde, no se,
puesto el corazon en ti te seguiré.

Te Seguiré a donde me lleves
sin adelantarme sin forzar el paso
sabiamente ignorante
iré, donde, no se
puesto el corazon en ti, te seguiré

Te Seguiré a donde me lleves
sin adelantarme sin forzar el paso
sabiamente ignorante
iré, donde, no se
puesto el corazon en ti, te seguiré

Te Seguiré a donde me lleves
sin adelantarme sin forzar el paso
sabiamente ignorante
iré, donde, no se
puesto el corazon en ti te seguiré
Te seguiré (Te seguiré)
Te seguiré (Te seguiré)

Activitat 5

Camina en comunitat

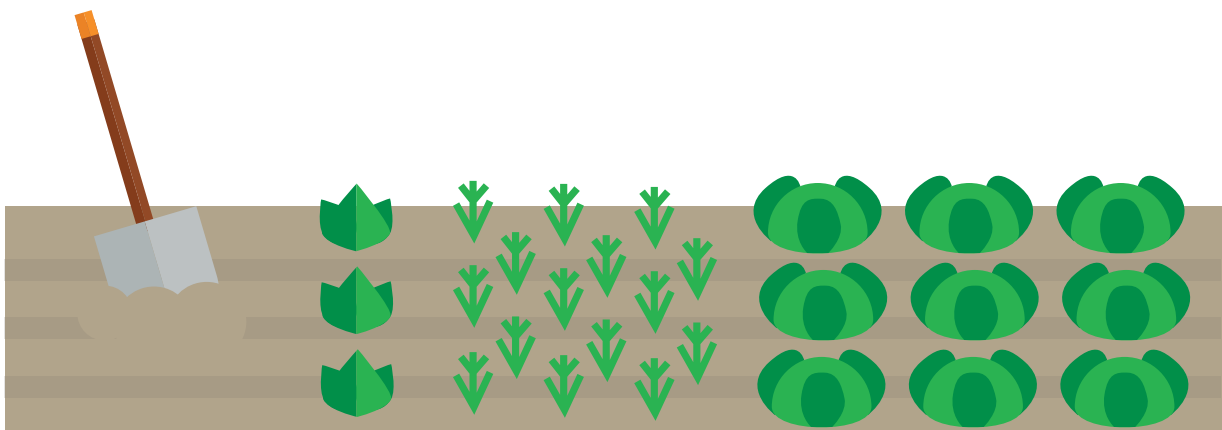
Objectiu: Descobrir què podem fer-nos junts com a comunitat per a millorar la vida de les persones i el món

No us allunyeu de Jerusalem; espereu-hi aquell que el Pare ha promès i que us vaig anunciar: Joan va batejar amb aigua, però vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant (Ac 1, 4-5).

Una experiència que ens pot donar pistes

"L'hort és un mirall vital de gran importància; no en va així ho canten els poetes i els músics, ho descriuen els escriptors i ho plasmen els pintors. Hi ha qui fins i tot va més enllà donant-li un valor polític dient que tenir cura d'un hort és quelcom revolucionari perquè és una mostra de sobirania alimentària davant la tirania de les grans multinacionals. També és molt formatiu per a la persona saber produir els propis aliments, conrear la sensibilitat en la cura de les plantes, etc. Però no parlarem d'això ara. Entrarem dins de l'hort.

Per a qui estigui allunyat del camp podríem dir esquemàticament que l'hort es caracteritza pels seus fruits hortícoles i que funciona al voltant de tres conceptes: alternativa, rotació i associació. Les espècies tenen una posició determinada en el sòl de l'hort. Això s'anomena alternativa. Quina és la teva alternativa? Doncs mira, aquí tinc solanàcies (patates, tomàquets) allí liliàcies (cebes, porros), més enllà lleguminoses (lenties, pèsols, faves), etc. I després cada any anem rotant sobre la mateixa superfície, on avui hi ha unes lleguminoses l'any següent hi tindrè els tomàquets; això s'anomena rotació de conreus. I finalment hi ha també una altra disposició anomenada associació de conreus que vol dir que hi ha conreus que es

donen millor i produeixen més i estan més feliços si estan prop d'altres conreus que si no ho estan.

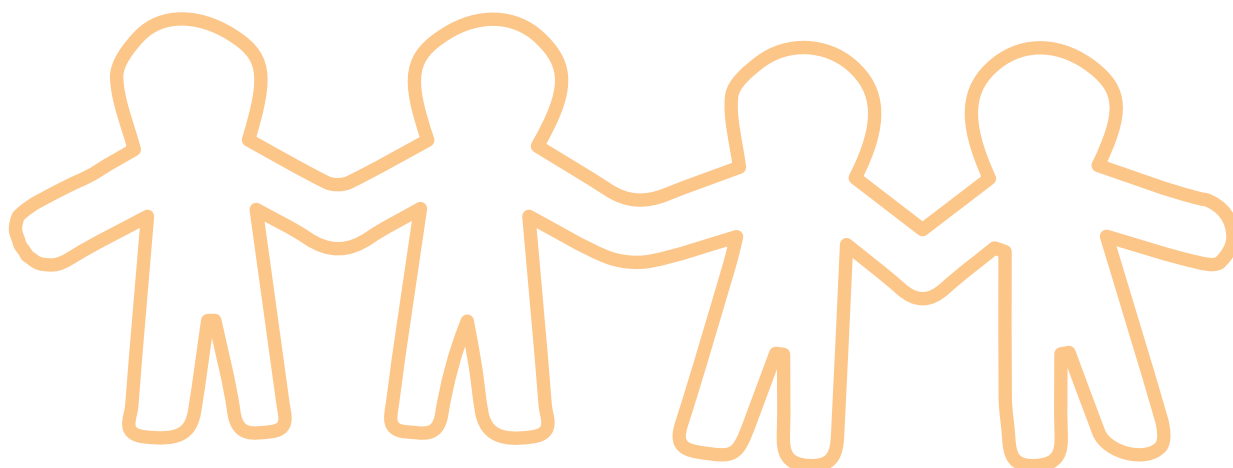
Aquest és el principi bàsic de l'**ecosistema hort**. Tant l'alternativa com la rotació i l'associació tenen una funció que fan possible que l'hort sigui sa, saludable i productiu, que es desenvolupi en plenitud. Si, per exemple, en el nostre hort només poséssim any rere any un mateix conreu en tota l'extensió, de seguida vindrien les plaques, malalties i la falta de fertilitat, perquè faltaria la necessària biodiversitat per aconseguir l'equilibri.

A què ve aquesta petita lliçó d'Agricultura?

L'**ecosistema social**, per a funcionar ha de ser com el de l'hort. Que hi hagi biodiversitat, no només tolerada, sinó volguda, perquè la biodiversitat ens preserva de plaques i malalties com el racisme, la segregació i la marginació. No podem arribar a la plenitud sols, ni cada un com a persona, ni tan sols com a grup social o espècie. Ens necessitem tots perquè «tot està unit». Que visquem els uns a prop dels altres; la sola convivència ja és bona per si mateixa, però a més la proximitat i la convivència és font de servei i ajuda; de la mateixa manera que les plantes es fan ombra, nutrients, defenses, la proximitat de les persones de diversa classe i condició, de diversos colors i origen és enriquidora per si mateixa, crea llaços d'ajuda i cooperació. Que no busquem un sistema social estàtic i perenne, que hi hagi rotació en la nostra vida social, rotar i moure per a millorar; no aspirem a una societat immòbil sinó dinàmica que cerca progressar, donar oportunitats. Això en la natura funciona i la fa sana i productiva; tant de bo cada vegada sigui més realitat en les nostres relacions socials perquè hi hagi més justícia i solidaritat.

La societat en la que vivim és un hort, pot ser un hort equilibrat, bonic, productiu, solidari, complementari, sa, divers...

La natura ens mostra molts camins senzills i bonics que ens ajudarien si tinguéssim una mirada atenta; un altre dia parlarem del bosc o de les flors, o del sòl..." (Felix Revilla, sj).

Comentari

El contacte amb la natura té un efecte sanador. Ens fa retornar a les nostres arrels, ens recorda que som part de la terra, de la pols i del vent, som aigua, creació, promesa de vida. Ens restaura i equilibra les nostres pors i inseguretats, ens connecta amb la nostra pròpia essència, amb el cosmos, amb Déu.

Les pors, les dificultats, se superen amb els altres. La comunitat, l'experiència de fraternitat, malgrat comportar dificultats també és font de gràcia i do. Viure amb altres, compartir vida, missió, béns, projectes, ens impulsa a vèncer les nostres limitacions i barreres, ja que és aquesta experiència en comunitat la que ens sosté. En la comunitat cada persona té un lloc; podem descobrir els nostres dons i som enviats per a millorar el món. No estem sols. L'acció, el compromís o servei que duem a terme no és fruit d'una proesa personal sinó una tasca compartida.

Pensa i comparteix

- ▶ Amb el teu grup o comunitat, i a la llum del text de l'hort, escriu quines són les vostres **debilitats i fortalezes** per a respondre als reptes que us planteja la vostra missió des de la realitat que avui esteu vivint.
- ▶ Quins **adobs** intuiu que necessiteu per a respondre a la realitat en la que esteu convidats a estar i a treballar.
- ▶ Quin **gest** concret us proposeu a nivell personal i comunitari per a realitzar durant el curs o per a un període més concret.

Es proposa pensar i escollir una activitat-compromís-gest com a grup o comunitat per a fer junts. Es pot dissenyar un projecte nou o sumar-se a quelcom amb altres; pot ser alguna cosa puntual o alguna cosa per a tot l'any que pot portar-nos més temps.

Algunes idees

- a) **Experiència d'“hort comunitari”**. No és una idea impossible. Molts ajuntaments i parròquies compten amb parcel·les, petits terrenys a la comunitat de veïns que es poden demanar i utilitzar com un projecte d'hort en comú. Amb aquesta experiència o una altra similar ens posem en joc amb altres alhora que som exemple de cura de la casa comuna per a d'altres.
- b) **Gest de compartir béns**, una part dels sous, un fons solidari per a donar suport a algun projecte parroquial i/o diocesà que pugueu acompanyar i seguir durant l'any i fer vostre. A més de fer seguiment de la persona o projecte que es recolza econòmicament, es tractaria de compartir en grup el que suposa l'austeritat en benefici d'altres, reorientar l'ús dels nostres recursos per a millorar la vida de persones properes, etc.
- c) Us proposem **elaborar un projecte de vida per al curs**. Es pot fer un projecte personal per a l'any i/o un projecte per al grup o la comunitat. Per això, partirem dels verbs que utilitza el papa Francesc per a convidar-nos a creients i no creients a fomentar aquesta cultura de l'encontre de la que parlàvem. L'exposició “Compartint el viatge” pot ser també un bon punt de partida per a inspirar-vos i ser creatius en la vostra acció.

Pensarem i projectarem accions o gestos concrets i realistes, que siguem capaços d'avaluar i de dur a terme:

1. PER ACOLLIR altres persones a la nostra parròquia, grup o comunitat, feina, voluntariat, etc.

- a) Quines actituds necessitem fomentar, alimentar, discernir, que ens ajudin a sintonitzar en aquesta clau d'acollida, d'acompanyar, de fer seguiment.
- b) Preocupar-nos per escoltar les necessitats d'altres persones, grups, situacions que estan vivint.
- c) A qui estem disposats a acollir? Decidir junts com es pot dur a terme, què implica, temps...

2. PER A PROMOURE el què i a qui.

- a) Quines situacions o realitats estan necessitant una especial atenció i cura al nostre entorn.
- b) Podem fer-hi alguna cosa? Què?

3. PER A PROTEGIR sempre les persones més vulnerables.

- a) Veure quines persones al nostre entorn, relacions, són més vulnerables.
- b) Què podem fer i com podem comptar amb elles.

4. PER A INTEGRAR i INCLOURE persones.

- a) Integrar i incloure ens parla de participar junts, somiar junts, construir junts...
Dibuixem un somni comú?
- b) Celebrar i riure eixampa el cor i l'ànima. És l'hora de festejar i agrair

Per a pregar i donar gràcies

Text: Llibre de Joel 3, 1-5.

“Després d'això, vessaré el meu esperit sobre tothom: els vostres fills i les vostres filles profetitzaran, els vostres vells tindran somnis, i els vostres joves, visions. Aquells dies, vessaré el meu esperit fins i tot sobre els servents i les serventes. Faré que apareguin prodigis al cel i a la terra: sang, foc i núvols de fum. El sol s'enfosquirà i la lluna es tornarà sang, abans no arribi el dia del Senyor, dia gran i terrible. Llavors, tots els qui invoquin el nom del Senyor se salvaran”.

Cançó
Ubi caritas et amor. Taizé.

Ubi caritas
Et amor
Ubi caritas
Deus ibi est
Ubi caritas
Et amor
Ubi caritas
Deus ibi est
Ubi caritas
Et amor
Ubi caritas
Deus ibi est
Ubi caritas
Et amor
Ubi caritas
Deus ibi est

Text: Actes 4, 32-35.

“La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i cap d’ells no considerava com a propis els béns que posseïa, sinó que tot estava al servei de tots. Amb gran poder els apòstols donaven testimoni de la resurrecció de Jesús, el Senyor, i la gràcia abundosa de Déu actuava en ells.

Ningú d’entre ells no vivia en la indigència, perquè tots els qui eren propietaris de terres o de cases les venien, portaven el producte de la venda, i el dipositaven als peus dels apòstols. Després era distribuït segons les necessitats de cadascú”.

El teu compromís
millora el món

Segueix-nos al facebook.com/caritas.espanol i al [@_CARITAS](https://twitter.com/_CARITAS)

www.caritas.es

Caritas